

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – PROSINEC 2012

1. 12. ve 21.00 SEČ
15. 12. ve 20.00 SEČ
30. 12. v 19.00 SEČ

Platí na celém území ČR

PLANETY

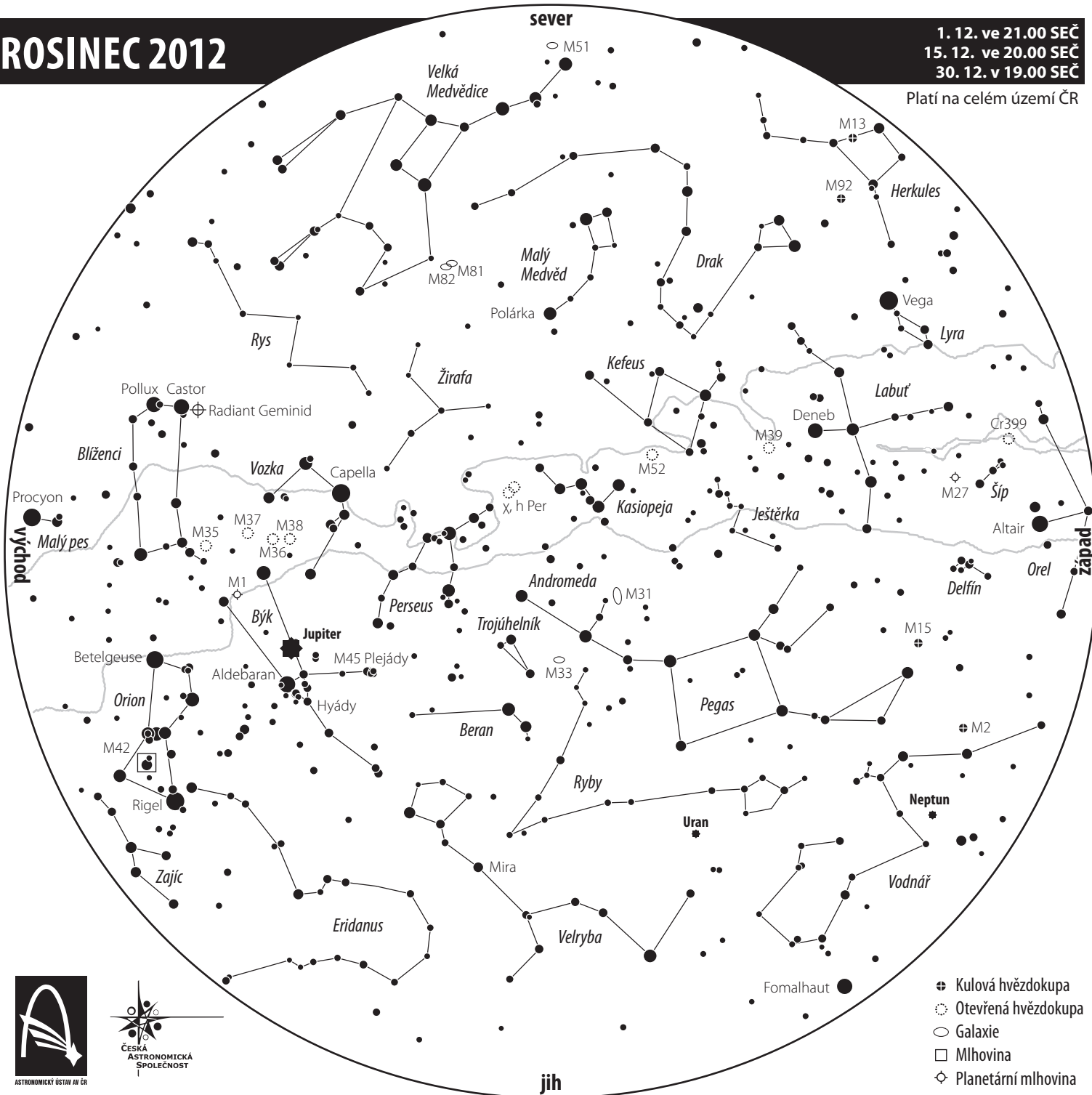
- Merkur – v první polovině měsíce na ranní obloze
- Venuše – nejjasnější objekt na ranní obloze
- Mars – večer nízko nad západem
- Jupiter – pozorovatelný celou noc
- Saturn – na ranní obloze
- Uran – pozorovatelný v 1. polovině noci v souhvězdí Ryb
- Neptun – na večerní obloze v souhvězdí Vodnáře

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

- 3. Jupiter v opozici se Sluncem ($-2,8^m$)
- 4. Merkur v největší západní elongaci ($-0,4^m$)
- 6. Měsíc v poslední čtvrti (15.32 UT)
- 9. Merkur $6,3^\circ$ od Venuše (na ranní obloze)
- 9. Vesta v opozici se Sluncem ($6,4^m$)
- 10. a 12. Na ranní obloze pěkné seskupení planet Saturn, Venuše a Merkur společně s Měsícem
- 12. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 357 075 km)
- 13. Měsíc v novu (8.41 UT)
- 13. Maximum meteorického roje Geminid (23 UT), roj produkuje jasné, středně rychlé meteory, frekvence přes 80 meteorů za hodinu
- 15. Měsíc nedaleko Marsu na večerní obloze
- 18. Ceres v opozici se Sluncem ($6,7^m$)
- 20. Měsíc v první čtvrti (5.19 UT)
- 21. Zimní slunovrat (11.12 UT)
- 21. KONEC SVĚTA NEBUDE
- 22. Maximum nevýrazného meteorického roje Ursid
- 25. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 406 098 km)
- 26. Měsíc v konjunkci s Jupiterem (2 UT)
- 28. Měsíc v úplňku (10.22 UT)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský čas (SEČ) = UT+1 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na www.astro.cz a www.udalosti.astronomy.cz

- ☉ Kulová hvězdokupa
- ☉ Otevřená hvězdokupa
- ☉ Galaxie
- ☉ Mlhovina
- ☉ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ NÁMĚTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – PROSINEC 2012

Planety

Letos v prosinci opět nastávají planetární žně. V průběhu jedné noci můžeme spatřit všechny planety Sluneční soustavy. Nejprve je to večer nízko nad západem načervenalý **Mars**, dále na večerní obloze **Neptun** a **Uran**. Uran je sice na tmavé obloze bez problémů vidět i pouhým okem, ale lepší je k vyhledání použít triedr – u Neptunu se bez něj již neobejdeme. Celou noc svítí na obloze díky opozici se Sluncem **Jupiter** – kulminuje kolem půlnoci vysoko na nebi a jeho úhlový průměr je téměř 50". Již malým dalekohledem spatříme na kotoučku planety oblačné pásy a tzv. Velkou rudou skvrnu, většími dalekohledy za dobrého seeingu pak spoustu dalších detailů. Podle digramu vpravo pak můžete identifikovat jednotlivé měsíčky. Na ranní obloze nalezneme **Saturn**, jehož prstence se stále více rozevírají, dále jasnou **Venuši** a do asi 20. prosince i **Merkur**. Planetární rodinu doplňují ještě dva nejjasnější asteroidy z hlavního pásu planetek mezi Marsem a Jupiterem – **Ceres** a **Vesta**. Oba nalezneme snadno v souhvězdí Býka třeba podle mapky volně ke stažení na webu Sky&Telescope (http://media.skyandtelescope.com/documents/WEB_Dec12_CeresVesta.pdf)

Časy průchodů Velké rudé skvrny (GRS) na Jupiteru (v UT):

1, 9:47, 19:43; **2**, 5:38, 15:34; **3**, 1:30, 11:25, 21:21; **4**, 7:16, 17:12; **5**, 3:07, 13:03, 22:59; **6**, 8:54, 18:50; **7**, 4:45, 14:41; **8**, 0:37, 10:32, 20:28; **9**, 6:23, 16:19; **10**, 2:15, 12:10, 22:06; **11**, 8:01, 17:57; **12**, 3:53, 13:48, 23:44; **13**, 9:39, 19:35; **14**, 5:31, 15:26; **15**, 1:22, 11:17, 21:13; **16**, 7:09, 17:04; **17**, 3:00, 12:55, 22:51; **18**, 8:47, 18:42; **19**, 4:38, 14:33; **20**, 0:29, 10:25, 20:20; **21**, 6:16, 16:12; **22**, 2:07, 12:03, 21:58; **23**, 7:54, 17:50; **24**, 3:45, 13:41, 23:36; **25**, 9:32, 19:28; **26**, 5:23, 15:19; **27**, 1:15, 11:10, 21:06; **28**, 7:02, 16:57; **29**, 2:53, 12:48, 22:44; **30**, 8:40, 18:35; **31**, 4:31, 14:27.

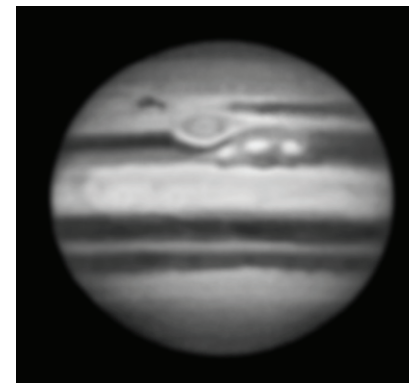
Geminidy 13./14. 12. 2011

Každoroční meteorický roj Geminidy má letos předpovězené maximum kolem půlnoci ze 13. na 14. prosince. Podmínky k jeho pozorování jsou ideální, neboť Měsíc je právě v novu. Mateřským tělesem roje není typická kometa, ale bývalá planetka 3200 Phaeton. Vstupní rychlost meteoroidů (částic z mateřského tělesa) do atmosféry Země je kolem 35 km/s. Jde tedy o poměrně pomalé meteory a za hodinu jich můžeme napočítat obvykle 80–120.

K pozorování je nejlepší místo mimo město, kde výhled na oblohu nezakrývají okolní budovy či stromy a velmi důležité je vhodné oblečení a vybavení (karimatka či lehátko, kvalitní spacák, péřová bunda atd.).

Konec světa 21. 12. 2012

Na zimní slunovrat 21. prosince 2012 má skončit velká perioda Mayského kalednáře, což mnohdy vede k nesprávné interpretaci konce světa. Na webu České astronomické společnosti je speciální stránka, kde je většina faktů kolem údajné apokalypsy v roce 2012 uvedena na pravou míru. Více na <http://www.astro.cz/rady/2012/>.

Autorova kresba Jupiteru ze dne 14. 11. pořízená 12" dobsonem.

